

САНА ОЛОХ

Х а н а т
1981 снл алтынны
15 күнүттэн талсар

СССР ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 155 (5823)

1982 снл. Ахсынны 28 күнэ
ОПТУОРУННУК

Сыаната
2 харчы

ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТ III СЕССИЯТА

Информационнай илтигнэри

1982 снл ахсынны 24 күнүгөр
народнай депутаттар XVIII ыны-
рылылаах оройуоннаабы Советта-
рын III сессията буолла.

Сессия минньык боппуруостары
дьүүлэстэ:

1. 1982 сылга оройуон экономи-
ческой уонна социальнай сай-
дытыы биллэрин уонна 1982
сылга оройуон экономической
уонна социальнай сайдытыы бил-
лэрин толоруу хаамытыы
итигин ССКП КК ситиһингэр
(1982 с.) Пленумун уураахтарын
олоххо киллэрингэ советскай, ха-
һаайыстыбаннай органнар сорук-
тарын туһунан.

2. 1982 сылга оройуон бюджет-
ын бырайыактын уонна 1981 сыл-
лаабы бюджетты толоруу туһунан.
3. Оройуоннаабы Совет былаан-
га уонна бюджетка бастайааннай
комиссиятын хос дакылаата.

4. Оройуоннаабы агропромыш-
ленной холбоху тэрийи туһу-
нан.

5. Народнай депутаттар оро-
йуоннаабы Советтарын баста-
йааннай комиссияларын 1982—
1984 сылларга үлэлэрин своднай
былаанын туһунан.

Күннүгөрү бэбискэ бастакы боп-
пуруохтар дакылааты райсовет
исполкомун председатели сол-
буйааччы, райплан пред-
седателэ депутат Н. Г. Кириллин,
иккис боппуруос-
ка райсовет исполкомун үлкэ
отделын сабыдаскайа депутат
М. С. Оковеникова огордулар.
Райсовет былаанга уонна бюд-
жетка бастайааннай комиссиятын
хос дакылаатын ити комиссия
председателэ депутат Н. И. Мо-
настырев туруорда.

Дакылааттары дьүүлэһингэ
тыл этилэр: депутаттар тт. А. А.
Чичинарова — сибэс үлэтин
телеграфистка, Т. М. Иванова
— Субуруускай аатынан совхоз
ыныыксыта, В. М. Неустров —
райсовет исполкомун норуот үе-
раахтарын отделын сабыдаскайа,
Н. А. Захаров — Эрилик
Эристин аатынан совхоз меха-
низатора, С. А. Ваишева — Карл
Маркс аатынан совхоз ыныык-
сыта, В. Н. Митин — «Сельхоз-

техника» холбоху шофера, М. С.
Толстоухов — Карл Маркс ааты-
нан совхоз ыныыксыта, ССРС Го-
сударственной биримэстэтин лау-
реата, Г. И. Константинов — Со-
циалистической Үлэ Героя, Н. П.
Лисников — ССКП райкомун бас-
такы секретара, Итиги тэҥэ тыл
эттэ: С. И. Илотинов — «Якут-
совхозстрой» ТМУ-гын начальни-
га.

Оройуоннаабы Совет 1982 сылга
оройуон экономической уонна со-
циальной сайдытыы биллэрин
уонна кэлэр сылга оройуон бюд-
жетын итигин 1981 сыллаабы
бюджет туолуутун туһунан от-
куоту бигэртэтэ.

Оройуоннаабы агропромышлен-
най холбоху тэрийи туһунан
дакылааты райсовет исполкомун
председатели бастакы солбуйаач-
чы, тыа хаһаайыстыбатын управ-
ленийтын начальнига депутат
А. А. Шадрин огордо.

Сессия оройуоннаабы агропро-
мышленной холбоху тэрийдэ.
Кини састаабыгар киирдилэр:
оройуон түөрт совхозтара, тыа
хаһаайыстыбатын производствен-
най управлениета, киннэ кин-
нор салаалар, «Сельхозтехника»,
«Сельхозхимия» холбохтор,
эт-үүт комбината, «Якутсовхоз-
строй» ТМУ-га, «Якутсельстрой»,
«Якутмелиоводстрой» мехучас-
токтара, лесхоз, «Якутсксельэнер-
го» предприятие. Холбоху совети
минньык састааптаах бигэртэти-
лэ: А. А. Шадрин — агропро-
мышленной холбоху председателэ,
делэ, Е. А. Борисов — «Сельхоз-
техника» холбоху управлениета,
председатели солбуйааччы,
чилиэннэр С. И. Сергеев — Эри-
лик Эристин аатынан совхоз ди-
ректора, Е. Е. Васильев — Карл
Маркс аатынан совхоз директо-
ра, А. В. Ефремов — Субуруускай
аатынан совхоз директора, Н. Г.
Михайлов — «Чурапчы» совхоз ди-
ректора, В. П. Чичинаров —
«Сельхозхимия» холбоху пред-
седателэ, С. Н. Плотинов — «Якут-
совхозстрой» ТМУ-гын начальни-
га, С. Д. Макаров — эт-үүт комби-
натын директора.

Народнай депутаттар оройуон-
наабы Советтарын бастайааннай
комиссияларын 1982—1984 сыл-
ларга үлэлэрин своднай былаан-
нарын туһунан боппуруоска да-
кылааты райсовет исполкомун
секретара депутат Н. И. Васильев
огордо. Сессия бастайааннай ко-
миссиялар своднай былааннарын
бигэртэтэ.

Сессия тэрэһин боппуруостары
көрдө.

Райплан председателэ депутат
Н. Г. Кириллин райсовет испол-
комун председатели солбуйаач-
чынан талылла.

Райсовет исполкомун тутуу
уонна архитектура дьыалалары-
гар отдела тэрийиллэ. Отдел са-
быдаскайынан П. М. Габашев
ананна.

Народнай контуруол оройуон-
наабы комитетын чилиэниттэн
Н. И. Хоштонов атын үлэҥэ бар-
бытынан босхолонно. Комитет чи-
лиэннэри А. Д. Дьячковайа биг-
эртэннэ.

Райсовет исполкомун ийинээри
састаабын ситэ кини оролор дьы-
алаларыгар комиссия председате-
литтэн А. А. Шадрин босхолонно.
Бу комиссия председателинан
М. Н. Павлов бигэртэтиллэ.
Атын сиргэ барыга райсовет ис-
полкомун ийинээри комиссиялар
«Ийинээри босхолоннулар. Ити
комиссиялар чилиэннэринэн апа-
нылар: ийинээрин утары ох-
субуута — В. В. Сидоров, А. Д.
Дьячковайа, наблюдательныйга —
М. М. Слепцов.

Оройуон тас өттүгөр, үөрэххэ
уонна атын сиргэ барыларын
депутатскай эбэһинээстэрин кыла-
йаа толорбот буолбуттарынан, бэ-
йэлэрин сайабыллыааларыгар
олобуран М. Н. Чичинарова,
Т. С. Тарабукина, Т. П. Флегон-
това, В. Н. Слепцов, Д. Д. Петров,
В. М. Барникова депутатскай бо-
лонуочуларга уһулуна. Сессия
райсовет исполкомун туорабыт де-
путаттар онуларыгар туһааннаах
уокуруктарынан быыбары ыста-
рыгар соруудахтаны.

Манан сессия үлэтин бүтэрдэ.

ЧИЭБИ УОННА АЛБАН ААТЫ— ҮЛЭНЭН КӨРӨН!

Москвичтар дьохуннаах бачымынара

Москва норуотун хаһаайыстыбатын бары салаа-
ларын бастык коллективтара үлэ тэрээһинин туп-
сарыга, хаһаайыстыбаннайа суох быһыны, про-
изводственной уонна государственнай дьисси-
линиэни ийиннэри утары охсубуууу күүбүрдүүгө
туһаайылыгыт эбэһинээстэтибэлэри ыллынылар.
Кинилэр «Чинэ уонна албан аат — үлэни көрөн!»
дизиниэни үлэниргэ быһаарынылар. Ити
көбүлээһини москвичтар кинигин өйөөтүлэр. Бу
үрдүк производственной көрөрүлэри бары ге-
арналары туһаныга, хардарыта көрдөбүлү үрдэ-
тингэ, производствого холобурдаах бэрээдэни үөс-
кэтингэ олобуран ситиһингэ туһаайылар.

Көбүлээһин коллектив-
тар представительн
бу күнүгөрө буолан аа-
быт мунньахтарыгар
лэнна барытыгар үлэ
дьиссилинниэтин уонна
эбэһинээстэтибэлэри дьисси-
линиэни кэли хас бири-
дин түбэлтэтигэр тулу-
йуулабыт быһыны-май-
гыны үөскэтин, борогуу-
лааһынга, үлэҥэ хойу-
гоһунга, производст-
вотан байы көнүлүнн
барыга уһулуучулаах
түбэлтэ курдук сыһаан-
наһынаадалаага бэлэ-
тэннэ.

Коллективтарга микро-
климаты тупсарыга ту-
һуламмыт кэллмэс дьа-
һалларга ураты мизэ-
эбэһинээстэтибэлэри уонна ал-
коголизмы утары акция-
най, сыаллаах-соруктаах
охсубууу ылар. Арыгы-
лааһын үлэ коллектив-
тарына састаабыгар уода-
һыннаах өстөөхтөн-буо-
лыра бэлэтиэнэ. Мос-
квичтар алкоголь аһары
туттааччыларга, кини
достоинствотын уонна
үлэни чинэни сүтэрэч-
чилэргэ тулуйулабыт
быһыны-майгыны үөс-
кэртэргэ ыһырдылар.

Столицада үөскээбит
үлэ дьиссилинниэтин
уонна производственной
дьиссилинниэни бөдөр-
гөтөр ийин кини хамса-
һыны көбүлээһиннэр
олыггара хас биридин
предприятиета, хас бири-
дин үлэниргэ мизэстэ
үлэ оромуутун уонна
каачыстыбатын биллэр-
дик үлэстэр кыагы би-
ригэ. Бэлэтиэммит үр-
дүк көрдөрүүлэри ха-
һык дарааы эбии мате-
риальнай уонна атын
ороскуоттара суох сити-
һин былааннара орду-
кыра-бэлэ. Москвичтар
садалаабыт хамсааһын-
нарын улахан экономи-
ческой ийиннэ ийтер кө-
дүүүгэ ийиннэ сытар.

Партийнай уонна об-
щественнай тэриэтэлэр,
кирибэт этилэри көрөл-
лөрүгөр, коллективтар
ылынар эбэһинээстэти-
бэлэри кини тэрэһин
уонна политическай үлэ-
ни чикэтэлэр. Произ-
водствонно салгы тупса-
рыга, социальнай со-
руктары былааннаахтык
быһаарыга, үлэ, олох-
дьаах уонна дьон-
нор сыһыалаһыгар усу-
луобуулатын тупсарыга,

(ССТА).

ҮРДҮК ӨРӨ КӨТӨБҮЛЛҮНЭН

Ахсынны 25 күнүгөр оройуон бары ийиннээстэрин ССРС тэриллибитэ 60
сыла туолууттар анаалаах үөрүүлээх мунньахтар буолулаахтанылар.

ОДЬУЛУУН. Юбилей-
най мунньахха дакылаа-
ты сельсовет исполкомун
председателэ Г. С. Коле-
сов огордо.

Социалистической куо-
талаһы кыайылыахтар-
га «Эрилик» комсомоль-
скай-ыгчат ферма, олох-
тоох оскуола, дьаһыла-
сад коллективтара рапор-
даатылар.

ССКП райкомун баста-
кы секретара И. П. Лис-
ников ССРС тэриллибитэ
60 сыла туолуутунан ити-
тиник эбэрдэлээн ту-
ран нэһилик, совхоз чу-

луу дьонун бөлөхөр на-
рараадалары туттартаа.
Ол ийигэр ССКП райко-
мун уонна райсовет ис-
полкомун Вочуотунай
грамоталарын сэрин, үлэ
востаннара Н. И. Вочу-
чин, М. П. Ефимов, А. С.
Шестанова уо. д. а. ылар
чинэскэ тигистилэр.

В. Попов.

ХАТЫЛЫ. Үөрүүлээх
мунньахха ССРС 60 сы-
лыгар анаалаах дакы-
лааты сельсовет испол-
комун председателэ И. Я.
Чичинаров огордо.

Мунньах кыттылаах-
тарын сэрин уонна үлэ
ветерана Н. С. Соловьев,
бастык ыныыксыт П. Ф.
Кривошапкин, оройуон
рекордемен булчута С. Н.
Захаров уо. д. а. эбэрдэ-
лэттилэр.

ССКП райкомун бюро-
тун чилиэнэ, народнай
контуруол оройуоннаабы
комитетын председателэ
А. Е. Филиппов чулуу
производствонно арга,
үлэ ветераннарыгар
ССКП обкомун, Саха
АССР Министрларын Со-
ветын, ПССУОС уонна

МЕСЛКС обкомун, ону
тэҥэ ССКП райкомун
уонна райсовет исполко-
мун Вочуотунай грамота-
ларын, юбилейнай дип-
ломнары туттартаа.

У. Агласова.

ХОПТОҔО. ССРС юби-
лейыгар анаалаах дакы-
лааты Эрилик Эристин
аатынан совхоз партко-
мун секретара Н. С. Дмит-
риев огордо.

Үөрүүлээх мунньахха
социалистическай куо-
талаһы кыайылыахтара
коллективтар рапордаа-
тылар.

Үөрүүлээх быһыыга-
майгыга ССКП райкомун
иккис секретара С. П. Ма-

каров сэрин, үлэ вете-
раннара Г. Р. Габашев-
на, Д. П. Лазаревна, Д. Е.
Васильев уо. д. а. ССКП
райкомун уонна райсовет
исполкомун Вочуотунай
грамоталарын туттартаа.

Г. Адамов.

УҔУН-КҮӨД. Үрдүк
өро көтөбүллүү быһыы-
тыгар-майгытыгар бар-
быт юбилейнай үөрүү-
лээх мунньахха дакы-
лааты сельсовет испол-
комун председателэ В. П.
Ваишев огордо.

Сылан отделениетын
управляюцайа Ф. А. Ти-
мофеев, «Чолбон» ком-
мольскай-ыгчат ферма

старшайа Е. П. Макаро-
ва, Бөрө биригэрдэти
биригэдиэри А. Н. Че-
палов уо. д. а. бэйэлэри
коллективтарын ситиһин-
лэрин рапордаатылар,
эбэрдэ тыллар этилинн-
лэр.

ССКП райкомун пред-
ставителэ, тыа хаһаайы-
стыбатын производствен-
най управлениетын на-
чальнига А. А. Шадрин
бастыгыгар оройуон үр-
дүк наараагаларыт тут-
тартаа. Наарааа-алам-
мытар ортолоругар үлэ,
сэрин ветераннара А. Т.
Макаров, Ф. В. Макаро-
ва, М. П. Винокурова уо. д. а.
бааллар.

К. Макарова.

1983 СЫЛ БЫЛААННАРА ҮРДҮК ТЭРЭЭНИНИ ЭРЭЙЭЛЛЭР

Райсовет исполкомун председатели солбуйааччы, райплан председателэ депутат П. Г. КИРИЛЛИН дамылааттыттан

Оройуон үлэһиттэрэ ССКП КК сэттинньитэ (1982 с.) Пленумун түмүктөрүн улахан астыныһан уонна биирбиктинэн биллэриһэр. Пленумга ССКП КК Генеральной секретара Ю. В. Андропов этииттэр советскай киһи туһутар кыһамныы партия дьолун суолталаах соругунан буолара өссө тогул ыйылыһа, — диэте дакылаатчыт. Норуот хаһаайыстыбатын көдүүүн үрдэтэн киһини сайдыа интенсивнай суолутар кыһаларынан түргэтэн, экономиканы салайыһаны салгыы тупсарыы кизе проблемматта ыйылыһа.

Дакылаатчыт итинтэн салгыы XI пятилетка 2 сылыгар уонна 1982 сыл аастык ыйдарыгар оройуон норуотун хаһаайыстыбатын быһаанын толоруу түмүктөрүн уонна кэлэр сыллаагы быһаан бырайыагы биллэриннэрэр.

Сессия көрүүтүгэр кыһаллар бырайыак Саха АССР Верховнай Советын VII сессиятын уураахтарыгар, XI пятилетка контуруолунан сыһыппараларыгар сөн түбөһиннэрэн оҕоһулар уонна ССКП КК сэттинньитэ (1982 с.) Пленумун уураахтарыгар итиннэ Пленумга ССКП КК Генеральной секретара таб. Ю. В. Андропов этииттэн үөскөтөн тахсар соруктарга толору этииттир. Ону тигэ бырайыакка ССКП райкомун Пленумарын уураахтара, райсовет сессияларын быһаарыылара уонна депутаттарга киирбит наказытар учуоттанылар.

Кэлэр сылга тыа хаһаайыстыбатын интенсивнайдык сайыннарыы көрүлэр. Хаас бириэс тегартаан туорахтаах культуулар 7,3, хортуоппуй 7,5, сүөһү аһылыга буолар культуулар 30, тордугар астаахтар 7,2 центнер үүнүүлэрин ыһахтаахпыт. Ныйрой деловой тахсытын 71, күдүн деловой тахсытын 70 бырайыагына, тут-

тарылаар ыһах сүөһү орто ыйааһын 317, сыгыны 197 кг тирдирдэхтэхпит. Совхозтарга быһаанылар тирдирдэ быһылгы уратытынан хаачыстыбаннай көрдөрүүлэрэ үүтү ыйаһан уратыларга бириэс көрүлүлэрэ буолар. Калар сылга хаас бириэс фуражнай ыһахтан үүтү ыһаһан, Карл Маркс аатынан совхозка 1500, Субуруускайга 1300, Эрилик Эриксонига 1525, «Чурапчыга» 1300 килограммга тирдирдэхтэхпит. Итинэн 1982 сыллаагы быһааннаах көрдөрүүлэриттэн карл маркстар 40, субуруускайдар уонна «чурапчылар» 100-түү кг үрдэтэхтэр. Эһиһа үүтү госу-дарствога туттарыы, быһылгы быһааннамыттан 105 тоннаан улаатыннарарынан, 8350 тоннага тирдирдэр көрүлэр. Кэлэр сылга ыһах ахсаана биллэриннэни хаалар. Онон бу үүнүү хаачыстыбаннай көрдөрүүлэри тупсарыы эрэ суоттар этиһэллэхтэхтэр.

1982 сылга эти госу-дарствога туттарыыга оройуон куһаана суохтук үлэстэ. Онон кэлэр дьыл быһааныгар бөҕө тирэх оҕоһулунна. Госу-дарствога туттарылар сүөһү орто ыйааһын үрдэтэн субуруускайдар ордук үчүгэйдик үлэстэтир. Хаас бириэс ыһах сүөһүлэрэ 347 кг-мы үктэтэ, 81,8 бырыһыана үрдүн ойуулааһын туттарылыһа. Киһилэр курдук атыһыанар сүөһүнү интенсивнайдык уотууга киирдэлэр атын да совхозтар элбэти этиһэр. Быһаарыһыттан кэлэр сылга ахсаана 884 төбөнөн аччатыллан, сүөһү көһүнүн өлүүтө 975 төбөнөн элбээн оройуон 180 тонна эти сүтүрдэ. Агропромышленнай холбоһук советта, совхозтар дирекциялара, сельский Советтар исполкомнара итинтэн сөптөөх түмүгү оҕостон сүөһү көһүнүн өлүүтүн аччатар дьаһаллары ыһах тустаахтар.

1983 сылга нэһилиэнньэттэн

үүтү уонна эти атыһыаһы салгыы ыһылыһа. Сельский Советтар 130 тонна үүтү, 30 тонна эти соҕотуопкаһахтаахтар.

Общественнай уонна кэтэх сүөһүттэн бордодуксуйаны ыһыһы элбэти сүөһү дөрөх-хой уонна сүөһүннээх аһы-лыктын бөлөмнөһинтэн ту-тулуктаах. Сири таһастааһы-ны тупсаран, сөнөөбүтү маһыны олохтоон сиртэн үр-дүк үүнүүнү ыһыһы хаач-чылы соруга туар. Быһыл-гытааһар эһиһа Субуруускай аатынан уонна Эрилик Эри-ксон аатынан совхозтар бур-дук ыйыһытын 80-нуу, «Чурап-чы» совхоз 80 гектары-нан кэтиттэхтэхтэр. Гек-тартан 7,2 центнер үүнүүнү ыһахтаахпыт. Онон 3700 тон-на бурдугу комунан, фураһа-нан хааччымыты тигэ, сөн-нө хаачыстыбатын тупсарыа-хтаахпыт. Кэлэр сыллаах ыйы-га туттулар сөнө 75,5 эрэ бырыһыана баар. Вербизер-кэлиһи сөнө 99 бырыһыана кондицията суох. Бу совхозтар салалталара сөнөни булу-унан уонна киһи хаачыстыба-тын тупсарыһан биллэри-тэн дьарытаналларын эр-бэр. Оту, сипиһи, тордугар астаах үүнэһини, АВМ мээ-кэти, солонну комунуута уонна бөлөмнөһинтэ соруктар быһылгытааһар улаатыахтара. Совхозтар сиртэн турунтаах үүнүүнү ыһаалларыгар агро-промышленнай комплекскэ киирэр. «Сельхозтехника», «Сельхозхимия» холбоһуоттар, «Якутмелинвострой» мехучас-тога элбэти оҕорор анааһах-тар.

Бэдэрэтинэн уонна хаһа-йыстыбаннай ыһыһанан ыһ-тыллар тутуулар кэмэйдэрэ 1983 сылга сүрүннээн улаа-пат. Совхозтар хаһаайысты-баннай ыһыһанан ыһыһаллар тутар-танар үлэлэрин кэмэйдэ 820 тыһ. солкубайга тэгнэһэ, элбэтэр быһылгы күүтүлэри-

кээбэр 215 тыһ. солкубайынан ордук буолуога. 846 тыһ. солк. сүрүн фондолар олоххо кил-лэриллиэхтэрэ, ити иһигэр 836 тыһ. кв. метр кэннээх оҕорор дьаһал туһага бэриллэллэрэ быһааннаар. «Якутсовхоз-строй» ТМУ-га 1017, «Якутсель-строй» мехучастога 1087 тыһ. солк. үлэни толоруохтаахтар. Бэдэрэтиннэр тэрилтэлэр со-руктары ситиһилээхтик төлө-руулар бу тэрилтэлэр кыһа-талара улаатылар. XI пяти-леткага туруоруллубут кир-биһилэри ыһыһа төһүүнэн бу-олуохтара.

Кэлэр сылга промышленнай бордодуксуйаны оҕоруу 7,3 ба-тарыы 2,1 бырайыагынан үү-нүөхтэрэ.

1983 сылга өт-үүт комбина-тылар тирдирдэр быһаан улахаана суох. Ол эрэри комбинат, быһаанга хаай-тарбыһа, үүт аһыһы араас көрүннэрин оҕо-рууну уонна нэһилиэнньэни, оҕо, эмп тэрилтэлэрин хааччы-лыһы кэтиттэх уоттаах. Ону тигиһэн бөлөмтө үүт тободун барытын туһага таһаарыыга уурулуохтаах. Сылга суох үүт аһыһы оҕоруу (ассортиме-нин элбэти туран) кэтити-лээхтэх, сүөһү, арым уулар туһага таһаарыһахтаахтар.

Промкомбинат калар сылга культурнай-бытовое таһаар-ды оҕоруутун быһаана 29 бы-райыан улаатара көрүлэр, ити иһигэр мебели оҕоруу 14 бырайыан улаатыа. Бу кыра-а суох соругу быһаарыыга комбинат биллэринтэн бөлө-мөннөн наһаа. Ол аата биллэри үлэни сылдыар үлэһиттэртэн ирдэбили күүһүрдэн, сана тех-нологияны баһылаан бордодук-суйа сана көрүннэрин оҕоруу-ту кэтиттэхтэ, хаачыстыба иһиг үлэни сэргэситтэхтэ.

Райпо быһаана калар сылга таппа улаатара көрүлэр. Раз-ничная таһаар эргирэ быһы-гы быһааннааһар 7,2, общест-веннай аһыһык 7 бырайыаны-

ман улаатыахтара. Ону толо-ро не ыһахтар бааллар. Туом халыһык иһигэ хаалыһаах аргыһы тоһоһа, эргирэ тэри-лэ суох буоларын ситиһи-лээхтэх. Общественнай аһы-лыкка бэйэ бордодуксуйатын «норууну кэтиттэ, кулишарнай оҕоһуоттары, полуфабриката-ры бөлөмнөһин, алкоголь суох утахтары оҕоруу, меню аос-тименин дэлэти элбэти бы-һаарыахтарын сөп.

Кэлэр сылга бытовое оҕоруу оҕоруу 8 бырайыан үүнүө-уонна 577 тыһ. солкубайга эһиһэ. Дьыа-уот уонна ком-мунальнай хаһаайыстыба про-изводственной управленига, быһаанны уопсайынан толорор эрбери, санитарнай кыһтаа-һыны кыһааллар кыһаата. Кэлэр сылга бу итэвэс хатыһа-ныа суохтаах. Олох-дьаһах комбинатын быһаана, 25 тыһ. солк. улаатан, 398 тыһ. солк. тигиһэ. Бу туһаары толоруу-та үүтэ сорудагы би-риэсэ тирдир, киһилэр интенсификация үлэһиттэри-нин ситиһин, тыа сиринээри ту-лар пууннары уонна филмал-лары үлэстэти, нөһө сылдан оҕоруу оҕорууну кэтиттэ тө-һүүнэн буолуохтара.

Дакылаатчыт итинтэн сал-гыы үөрөх-иһиһи, доруобуйа харыстабыһын уонна культур-най-сырдатар тэрилтэлэр ки-һилэригэр туар соруктарга, производствого не кыһахтары толору туһаны соруктары-лар кэтиттэ тохтооту.

— Кэлэр сыл быһааннарын толоруу, — диэте дакылаатчы түмүгэр, — тэрийэр үлэстэн, эппиэтинэһи уонна кыһааллар туруоруубуттан тутулуктаах. Ити туһуна ССКП КК сэтти-нньитэ (1982 с.) Пленумун уураахтарыгар чуолкайдык ыйылыһа. XI пятилетка үбүс — ортоку сүрүн сыһын сорук-тарын толорууга оройуон үлэ-һит дьомо бөһөлөрүн кыһаа-тыры кыһаларыгэр диэн би-гэ эрэллээхпит.

ФИНАНСОВАЙ ДЫССИПИЛИНЭНИ КЫТААНАХТЫК ТУТУУОХХА

Райсовет исполкомун үккэ отделын сэрбэдиһээсэ депутат М. С. ОКОШНИКОВА дамылааттыттан

Народная депутаттар оро-йуоннаабы Советтарын испол-кома сессия бигэрэтиһитигэр 1983 сыллаагы оройуон бюдже-тын бырайыагы уонна 1981 сыллаагы бюджетты толоруу туһунаан өтүөтү кыһаллар.

Оройуон 1982 сыллаах бюд-жеттын дохуодунан чаһа чуол-кайдаммыт быһаана 100,3 бы-райыан, эбэтэр 8380,4 тыһ. солкубайынан, толоруога. Ол-тынэн баран бюджет дохуоту-гар көрүлүбүт 23 көрүнтэч үбүгэр 22,5 тыһ. солкубайы-нан толоруллубат туруктаах.

Үккэ бэриллибит быһаанна-рын Мугудай уонна Чакыр сельсоветтара толордулар. Бахсы 50 солк., Волугур 81 солк. эрэ толордулар. Оттон Соловьев бириэс да солкубай-даагы кыһаллар.

1983 сыллаахха бюджетка го-сударственный пошлина 8,0 тыһ. солк., транспортнаах граж-даннартан нолуок 3,5 тыһ. солк. Советтар бюджеттарын дохуотунан чаһаһар быһаан-наһа. Иһиги сылларга тах-сыбыт итэвэстэр туоратыл-лаахтаахтар, бюджет дохуот-тарын быһаанны кварталынан толорон иһэргэ туһаайылар аһа үлэ ыһыһахтаах.

Кэлэр сылга оройуон бюдже-та дохуоттарыгар 8786,2 тыһ. солкубайынан бигэрэтиһэ кыһаллар. Ити быһылгы-тааһар 644,4 тыһ. солк. улахан.

1982 сылга оройуон бюдже-тын тас өттүнэн үп тободуттан, туһааннаах Советтар испол-комнарын көрдөрүүлэринэн сельсоветтарга 185,4 тыһ. солк. эбэн үп бэриллиһэ. Ол курдук, норуот үөрэҕиритигэр 70,3 культуура тэрилтэлэригэр 10,2, доруобуйа харыстабылыгар 54,0 тыһ. солк. бэриллиһэ. Ма-ны таһынан оптовай сыһаа уонна тариф ыһааһынан, үрдүнү туар тэрилтэлэр дьа-һалларынан эбэн үлэтэр бэр-иллиһилэр. Онон оройуон 1982 сыллаах бюджета ороскуот-тарыгар чуолкайдаммыт бы-лаана 9012,2 тыһ. солкубайга тигиһэ. 11 ыйынан 7886,3 тыһ. солк. толордуһа. Сыл аастык ыйдарын түмүгүнэн оройуон бюджетыгар көрүлүбүт үбү-лэһини норуот хаһаайысты-батыгар 81, социальнай-куль-турнай дьаһалларга 87,2 бы-райыан толоруулар. Ол иһигэр норуот үөрэҕирити-гар 87,5, доруобуйа харыстабы-лыгар 87,4, культуурага 84,8, са-лалта органоһугар 90,1 бы-

райыанга тирдириннилэр.

Бюджеттын көрүлүбүтүбү сыһын быһыһыһан орос-куоттаһын салайааччылар халбаннааһат эбэһиннэстэрэ. Быһылгыбыт бэрбизеркэлэр көрдөрүлүрүнэн, үбү туһа-ныһа киһилэр хатыһан таһаарылла тураллар. Мате-риальной-финансовой ресур-сары кэмчидэн-харыстаан туттар туһуна уураахтар то-лору тутуһулар буолбатахтар. Оройуон бюджетын 55,2 бы-райыанын ылар үөрөх оро-йуоннаабысалаага үбү сыһа-сын сыһа-халты туһаныы тү-бэлтэлэрин таһаарар. Сметанан көрүлүбүт үп туһаныһыта контуруолаһаат. Тэриһэ иһ-иһи үлэһиттэр наадалаах сме-танан көрүлүбүт үлэтар орос-куоттаһааха хаалаллар. От-тунка уонна электроэнергия-га туһааннаах оптовай сыһа ыһааһыһан 163,0 тыһ. солк. эбэн үп бэриллиһин үрдү-нэн, быһыл эһиһа хаһаайысты-баннай наадала үп аһаы орос-куоттаһа. Бахсы орто оску-латын директора Н. В. Петров 826 солк. интернаэ бордодук-татын сыһытан эппиэһа гар-дыһаһа. Үлэ таабыһын оҕо-һууттар хамнас садыһыһа-

тыгар контуруол суоһун туһа-нан оҕо спортһынай оскуола-тын директора Н. Н. Решет-ников бөһөтигэр эһи хамнас аахтарбыга арыһыһа. Мугу-дай орто оскуолатын урукку директора Н. Н. Игнатьев дуо-һунаһыһан туһаанан 6477 солк. үбү ыһааһаан сууттанна. Бу оскуола интернаатын сэрби-дирэһиһин үлэһиттэ Г. Н. Сивцев оҕорор аһыһытарын учуоттар бутууру таһааран 1180 солк. араас бордодуксуйа ордерунаан үлэтиһэн уаһуһа.

Государственной үп Госбан-на тэриһэ кассатыгар эрэ тутуллуохтаах. 2—3 үлэһит илик баттөөһыһаах доку-муунунаан ороскуоттаһахтаах, бухгалтерияга учуоттаһах-таах, отчуоттаһахтаах, кы-таһаах контуруолга ыһа-лаахтаах.

Оройуон атын даһаны бюд-жетнай тэрилтэлэригэр финан-совай дыссиплиныһи кэ-һини түбэлтэлэр таһаарыллад-лар. Ол курдук, көрүлүбүт иһагы аһаһан туттубат бу-луу, хамнаһа наадалаах оро-скуоттаһа суох аһаан бөһөһи, хамнаһан нолуоктары сыһа-халты тутуу, толоруллубат үлэ, оҕоһулаһат өһөһө би-

риэһитигэр ахсааны оҕосту-баһа улахан кэмэйдэх иһ-тэри үөскэти, сүрүн средство-ны уонна матырыһааһы ситэ-суох учуоттаһын уонна от-чуоттаһын таһаарыллар.

Нэһиликтэрдээһи бары бюд-жетнай тэрилтэлэр туһааннаах сельсовет бюджеттын үбүлэ-нэлэр. Киһилэр бюджеттарын сыһаагы кэмэйдэ 580,0 тыһ. солк. тигиһэ.

Капитальной өрөмүсһа кө-рүлүбүт үлэһэн народнай де-путаттарга киирбит наказы-ры толоруу бэрэдирэһини Кы-таһаах орто оскуолатыгар 20,0 Дирин орто оскуолатыгар 10,0 тыһ. солк. бэриллиһэ. Аһы-тарга итинтэн аһыһа.

Культура тэрилтэлэригэр 585,7, доруобуйа харыстабы-лыгар 1903,8, салалта орган-нарын үбүлэһиһинэ 313,4 тыһ. солк. көрүлүһэ. Бюджетка оптовай сыһа ыһааһыһан 334,6 тыһ. солк. эбэн көрүлүһэ.

Райсовет исполкома оройуон 1981 сыллаах бюджетын толо-руу туһунаан өтүөтү дохуоту-рыгар 8243,4 тыһ. солкубайы-нан, ороскуоттарыгар 8783,3 тыһ. солкубайынан бигэрэ-тэргэ эти кыһаллар.

ДАКЫЛААТТАРЫ ДЬУҮЛЛЭНИИ

САНА ЧЭПЧЭТИИЛЭР

Үлэ үөрүүлээх ыччаттар

Автом. фотоа.

